

Oulu 13.4.1969

UUTTA VANHAAN MONUMENTAALI- KESKUKSEEN

Valokuva Atte Kalajoen kokoelmat

stuttiin Merikoskikerhon pitkän pöydän ympärillä ihmettelemässä Matti Hällin mahotonta mielikuvitusta. Matti itse oli jo lähtenyt Luotoon päin Kankaan luotsin kyydissä, mutta "esitelmänsä" loihtima tunnelma viipyi... tulevaisuuden taiteen ääriviivoja... äärettömyyttä pikemminkin... rajoitta... Siihen tupsahti illan päälle tuore Oulu-lehti, jonka mukana vähissä erin palattiin maanpinnalle. Siinä oli taas kerran se Franzénin talo, ja ne kuvat, kuvapakina ilman kuvaa. Esko Järventaus, Franzénin talon puolestapuhujia, oli sitä mieltä, että kuva saisi olla. Järventauksestahan tämä itse asiassa taas lähtikin liikkeelle. Sitten pysäytti kadulla Hammarin Nisse ja sanoi, että viimeisimmästä Panusta ilmeisesti "teknillisen häiriön" takia pois jäänyt kuva oli saatettava kaiken kansan tietoon. Uskon toimitussihteerin olevan samaa mieltä, sillä rakentuihan osa tekstistä juuri kuvan varaan. Tässä se siis on (liittyy Oulu-lehteen 26/27/3).

Hammarilla oli myös hieman lisättävää. Luettelihan joukon

Liskon Franzénin korttelinpuolikkaan omistajia aina Berghistä alkaen, mutta unohdin ainakin yhden. Sen jälkeen kun Kirkkoja Kajaaninkatujen kulmassa komeileva talo oli palvellut tervansoutajia ja -noutajia kaupparatona kahden Franzénin ajan. Siirtyi se ja koko korttelinpuolikas kauppias ja konsuli H. W. F. Siemsenin omistukseen (ainakin jo 1879, jolloin nykyisen Liskon linnan "keskiaikainen" torni rakennettiin), hänen jälkeensä pankinjohtaja J. F. Kerttulalle, sitten Kauppiain Osakeyhtiölle ja viimein liikemies Arvo Liskolle.

Toivottavasti saadaan nyt kokoon joitakin piiloon pantuja kuvia! Vilkaisin Sandbergin-Viherjuuren Oulu-kirjaa (1936) todetakseni, että katto näkyy, kirkkornista katsoen alukulmassa vasemmalla. Katsoin Uno Laukan Oulua (1951, 1956): Franzénin puiston kulmatalo näkyy parhaiten etelätaivalta otetussa lentokuvassa, kaukana näkyy, ei näy tyyli. Yrjö Jäykän Oulussa, Pohjolan valkeassa kaupungissa (1965) talomme pihanpuoleinen sivu pilkistää länsitaivalta ote-

tussa laajakulmakuvassa, kun levittämme kirjan kannet laidasta laitaan.

Viimeistään silloin, kun sitkeästi "investointitoimikunnan" nimellä kulkenut kaupungin vanhojen rakennusten inventointitoimikunta ensimmäisen kerran aloitti työnsä, ruvettiin puhumaan Franzénin puiston ympäristöstä Oulun vanhana monumentaalikeskukseksi. Tällä hetkellä ei kukaan vaikutusvaltainen oululainen voine sanoa olevansa tietämätön siitä, että puiston ympäristön taloihin ei saa kajota. (Fellmanin-Öbergin taloa tosin ei saatu varauksettomasti säilytetävien talojen listalle). Vanhaan monumentaalikeskukseen liittyvistä uusimmista suunnitelmista raportoi "Hesan" LK äskettäin suurlehteensä asiallisen uutisen otsikoin "Suomen Pankille toimitalo Oulun Franzénin puistoon", no – puiston illatiivi tietysti on käsitettävä oikein.

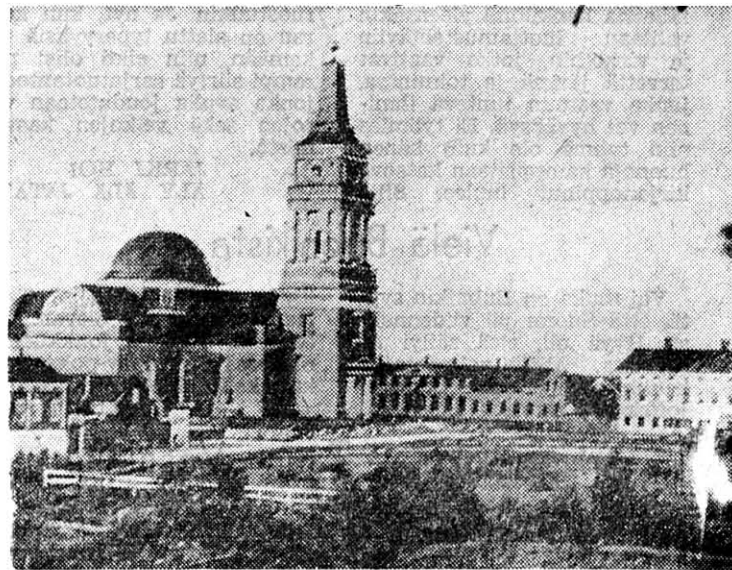
"Hesan" mukaan SP on saanut luvan ryhtyä suunnittelemaan toimitaloa Kirkkotorin kansakoulun tontille, jonka puiston puoleinen tontti on, kuten tiedämme, vapaa. Olen kauan pelännyt, että tälle tontille ryhdytään rakentamaan, pelännyt ennen kaikkea sitä, että ryhdytään rakentamaan vaikka mitä. Ilmeisesti pelkoni kuitenkin on turha, sillä vaikka nyt suunnitellaankin rakentamista, näytetään suunniteltavan oikealla tavalla. Itse Oulun kaupunginhallituskin on sanonut sanansa asemakaavakysymyksestä ja vaatii mm., että SP:n

talon räystäslistan korkeuden pitää olla sama kuin Franzénin talon. Rakennuksesta tulisi siis 2-kerroksinen.

Muistan, että kun em. inventointitoimikunta ensimmäisiä kertoja kaavaili Franzénin talon ympäristön tulevaisuutta kiinnitti varsinkin professori Olli Pöyry huomiota mahdollisuuteen sijoittaa juuri sille paikalle Kajaaninkadun varteen, joka nyt siis on luvattu SP:lle, uudenaikainen rakennus, joka kuitenkin suunnitel-

taisiin kokonsa ja näkönsä puolesta niin, että se saumattomasti sopeutuisi puistoa ympäröivään vanhaan rakennuskantaan.

On ilolla pantava merkille, että informaatio näissäkin kulttuurikysymyksissä on tunkeutunut niinkin syvälle kuin kaupungin sydämeen, itse hallitukseen. Olen enemmän kuin utelias näkemään, minkälainen on se talo, jonka Suomen arvokkaimpiin porvarsrakennuksiin kuuluva Franzénin talo saa seinänaapurikseen.

□ Tässä se paljon puhuttu kuva nyt on!